

Y Ddarpariaeth o Ieithoedd Cymunedol yng Nghymru

Diolch i chi ymlaen llaw am lenwi'r arolwg hwn ar **ieithoedd cymunedol mewn ysgolion a cholegau AB**. Mae'r arolwg wedi cael ei awdurdodi gan **Lywodraeth Cynulliad Cymru**, ac mae'n cael ei gynnal gan **CILT Cymru** a **CILT, y Ganolfan Genedlaethol ar gyfer Ieithoedd**, gyda chefnogaeth gan **ContinYou Cymru**.

Ieithoedd cymunedol

Er dibenion yr astudiaeth hon, mae ieithoedd cymunedol yn cael **eu diffinio** fel **yr ieithoedd sy'n cael eu defnyddio yng Nghymru ac eithrio ieithoedd swyddogol y wlad (Cymraeg a Saesneg)**. Er enghraifft, fe allai'r rhain gynnwys Wrddw, Mandarin, Arabeg, Gwjarati, Pwyleg, ac ati. Fe wnaeth arolwg yn 2005 sefydlu bod cyfanswm o 98 iaith ac eithrio'r Gymraeg a'r Saesneg yn cael eu defnyddio gan ddisgyblion ysgol yng Nghymru.

Nid yw'r arolwg newydd hwn yn ymwneud â darparu **ieithoedd tramor**, fel Ffrangeg, Almaeneg neu Sbaeneg, ac eithrio lle mae darpariaeth arbennig ar gael i blant o gymunedau lle siaredir yr ieithoedd hyn.

Rydym yn dymuno dod i wybod gennych chi am **ddarpariaeth** ieithoedd cymunedol eich ysgol chi, ac unrhyw arferion da sydd gan eich ysgol yn gysylltiedig â hyn. Drwy wneud hyn, bydd **CILT Cymru** a **Llywodraeth Cynulliad Cymru** yn adeiladu ar yr arfer da hwn ac yn datblygu canllawiau i ledaenu'r arferion da a nodwyd.

Cofiwch roi gwybod i ni am unrhyw **rwystrau** rydych chi wedi eu hwynebu wrth ddarparu addysg neu asesiad o ieithoedd cymunedol yn eich ysgol.

1	Sawl disgybl sydd yn eich ysgol? <input type="text"/>
----------	--

2	Hyd y gwyddoch, tua faint o ddisgyblion yn eich ysgol sy'n siarad un neu ragor o ieithoedd cymunedol? <input type="text"/>
----------	---

3	Sawl iaith gymunedol a siaredir gan ddisgyblion eich ysgol chi? Rhestrwch yr ieithoedd cymunedol hyn, gyda syniad bras o nifer y plant sy'n eu siarad nhw. e.e. Wrddw 20; Hindi 20; <input type="text"/>
----------	--

4	A oes darpariaeth ar gyfer addysgu a dysgu unrhyw rai o'r ieithoedd hyn, ac ar ba gam y gwneir hynny? <i>Ticiwch bob un sy'n gymwys.</i> ☐ Oes, yn CA3 – I Gwestiwn 6 ☐ Oes, yn CA4 – I Gwestiwn 6 ☐ Oes, ar ôl 16 – I Gwestiwn 6 ☐ Oes, y tu allan i'r cwricwlwm – I Gwestiwn 6 ☐ Na, nid ydym yn cynnig ieithoedd cymunedol – I Gwestiwn 5
----------	---

5	Os nad ydych chi'n cynnig ieithoedd cymunedol, allwch chi ddweud wrthym ni pa rai o'r materion canlynol sydd wedi eich rhwystro chi rhag gwneud hyn? <i>Ticiwch bob un sy'n gymwys.</i> ☐ Amrywiaethau mawr yng ngallu'r dysgwyr ar gyrsiau ieithoedd cymunedol ☐ Nifer isel o fyfyrwyr ar gyrsiau ieithoedd cymunedol ☐ Nifer anrhagweladwy o fyfyrwyr ar gyrsiau ieithoedd cymunedol ☐ Mynediad cyfyngedig at Ddatblygiad Proffesiynol Parhaus priodol i athrawon ieithoedd cymunedol ☐ Nifer cyfyngedig o adnoddau dysgu addas ar gyfer cyrsiau ieithoedd cymunedol ☐ Arall, Os nodoch arall, rhowch fanylion <input type="text"/> I Gwestiwn 19
----------	--

6	Cymerwch flwyddyn ysgol 2009–10 fel enghraifft. Tua faint o ddisgyblion a fynychodd y cyrsiau ieithoedd cymunedol a ddarperir gan eich ysgol? Rhestrwch isod enwau'r ieithoedd cymunedol a nifer y disgyblion sy'n mynychu'r cyrsiau. e.e. Mandarin 10; Wrddw 10; <input type="text"/>
----------	--

7 Sawl awr yr wythnos rydych chi'n eu cynnig i'r dysgwyr?
Ticiwch bob un sy'n gymwys.

	yn CA3	yn CA4	ar ôl 16	y tu allan i'r cwricwlwm
1–2 awr yr wythnos	☐	☐	☐	☐
1 awr bob pythefnos	☐	☐	☐	☐
Arall	☐	☐	☐	☐

Os nodoch arall, rhowch fanylion

8 A oes cysylltiadau'n cael eu gwneud rhwng addysg ieithoedd cymunedol plant a rhannau eraill cwricwlwm yr ysgol?

Nac oes
 Oes

Os oes, dywedwch ragor wrthym

11 chi'n ymwybodol o ddarparwyr lleol eraill sy'n cynnig ieithoedd cymunedol i'ch disgyblion?

Nac ydw
 Ydw

Os ydych, dywedwch ragor wrthym

9 A yw eich ysgol yn cynnig ieithoedd cymunedol mewn amgylchiadau galwedigaethol?

Nac ydi
 Ydi

Os ydi hi, dywedwch ragor wrthym

12 Pa achrediad rydych chi'n ei gynnig i'ch disgyblion sy'n dysgu ieithoedd cymunedol
Ticiwch bob un sy'n gymwys.

TGAU – I Gwestiwn 13
 TAU (h.y. Lefel A / UG) – I Gwestiwn 13
 Achrediad arall – I Gwestiwn 13
 Nid ydym yn cynnig achrediad, ond rydym yn ystyried hyn – I Gwestiwn 14
 Nid ydym yn cynnig achrediad – I Gwestiwn 17

10 A yw eich ysgol yn gweithio yn unrhyw rai o'r partneriaethau canlynol er mwyn cynnig ieithoedd cymunedol?
Ticiwch bob un sy'n gymwys.

Gweithio gydag adran arall yn yr ysgol
 Gweithio gydag ysgol uwchradd / Coleg Addysg Bellach arall yn yr un ardal neu ranbarth
 Gweithio gyda darparwr addysg i oedolion
 Gweithio gydag ysgol atodol
 Gweithio gydag ysgol gynradd
 Gweithio gyda sefydliad Addysg Uwch
 Gweithio gyda chyflwgwr
 Gweithio gyda sefydliad crefyddol fel mosg neu eglwys
 Arall

Dywedwch wrthym yn gryno sut rydych yn cydweithio

13 Ac eithrio TGAU a lefel A / UG, pa achrediau eraill rydych chi'n eu cynnig, ac ar ba gam y gwneir hynny?
Ticiwch bob un sy'n gymwys.

	CA3	CA4	Ôl 16
TGAU	☐	☐	☐
TAU (h.y. Lefel A / UG)	☐	☐	☐
Asset Languages	☐	☐	☐
Unedau iaith NVQ	☐	☐	☐
Tystysgrif Sylfaen Addysg Uwchradd (FCSE)	☐	☐	☐
Tystysgrif Lefel Mynediad (ELC)	☐	☐	☐
CBLC	☐	☐	☐
Bagloriaeth Ryngwladol	☐	☐	☐
IGCSE	☐	☐	☐
Fel rhan o Fagloriaeth Cymru	☐	☐	☐
Arall	☐	☐	☐

Os nodoch arall, rhowch fanylion

14 Os ydych chi'n ystyried cynnig achrediad i'ch dysgwyr, pa gymwysterau rydych chi'n eu hystyried, ac ar gyfer pa gam?
Ticiwch bob un sy'n gymwys.

CA3 CA4 Ôl
16

TGAU	☐	☐	☐
TAU (h.y. Lefel A / UG)	☐	☐	☐
Asset Languages	☐	☐	☐
Unedau iaith NVQ	☐	☐	☐
Tystysgrif Sylfaen Addysg			
Uwchradd (FCSE)	☐	☐	☐
Tystysgrif Lefel Mynediad (ELC)	☐	☐	☐
CBLC	☐	☐	☐
Bagloriaeth Ryngwladol	☐	☐	☐
IGCSE	☐	☐	☐
Fel rhan o Fagloriaeth Cymru	☐	☐	☐
Arall	☐	☐	☐

Os nodoch arall, rhowch fanylion

15 Pa effaith rydych chi'n credu y mae'r mynediad at achrediau mewn ieithoedd cymunedol yn ei gael ar eich disgyblion?
Ticiwch bob un sy'n gymwys.

- Gwella symbyliad i ddysgu ieithoedd tramor modern
- Gwella symbyliad i ddysgu yn gyffredinol Lefel uwch o hyder ac ymgysylltu
- Gwella cyrhaeddiad a chyflawniad mewn arholiadau
- Gwella sgiliau llythrennedd a darllen
- Gwella sgiliau rhifedd a gwyddoniaeth
- Arall

Arall (rhowch fanylion)

16 Pa effaith rydych chi'n credu y mae cynnig achrediau mewn ieithoedd cymunedol wedi ei gael ar eich ysgol? *Ticiwch bob un sy'n gymwys.*

- Gwella proffil cymdeithasol y disgyblion hyn
- Derbyn amrywiaeth yn well
- Cyswllt gwell gyda rhieni
- Hwyluso cynnydd disgyblion EAL/WAL yn y Gymraeg / Saesneg
- Arall

Arall (rhowch fanylion)

17 Mae'r materion canlynol wedi cael eu hawgrymu fel pethau sy'n her o ran darparu ieithoedd cymunedol. Oes gennych chi brofiad o wynebu unrhyw rai o'r heriau hyn yn eich ysgol chi?
Ticiwch bob un sy'n gymwys.

	Yes	No
Amrywiaethau mawr yng ngallu dysgwyr ar gyrsiau ieithoedd cymunedol	☐	☐
Nifer isel o fyfyrwyr ar gyrsiau ieithoedd cymunedol	☐	☐
Nifer anrhagweladwy o fyfyrwyr ar gyrsiau ieithoedd cymunedol	☐	☐
Mynediad cyfyngedig at Ddatblygiad Proffesiynol Parhaus priodol i athrawon ieithoedd cymunedol	☐	☐
Nifer cyfyngedig o adnoddau addysgu addas ar gyfer cyrsiau ieithoedd cymunedol	☐	☐
Arall	☐	☐

Os nodoch arall, rhowch fanylion

18 a Os ydych chi wedi wynebu'r rhwystrau a grybwyllwyd uchod, dywedwch wrthym yn gryno pa fesurau rydych chi wedi eu cymryd i geisio datrys y materion hyn.

Her: Amrywiaethau mawr yng ngallu dysgwyr ar gyrsiau ieithoedd cymunedol

Eich mesur(au) chi

b Her: Nifer isel o fyfyrwyr ar gyrsiau ieithoedd cymunedol

Eich mesur(au) chi

c Her: Mynediad cyfyngedig at Ddatblygiad Proffesiynol Parhaus priodol i athrawon ieithoedd cymunedol
Eich mesur(au) chi

e Her: Nifer anrhagweladwy o fyfyrwyr ar gyrsiau ieithoedd cymunedol
Eich mesur(au) chi

d Her: Nifer cyfyngedig o adnoddau addysgu addas ar gyfer cyrsiau ieithoedd cymunedol
Eich mesur(au) chi

f Heriau eraill, a'ch mesurau chi

19 Oes gennych chi unrhyw syniadau a sylwadau eraill yn gysylltiedig â darparu ieithoedd cymunedol yr hoffech chi eu rhannu gyda ni?

Enw eich ysgol

A fydddech chi'n hoffi cadw eich ymatebion yn anhysbys?

Byddwn, fe fyddwn i'n hoffi cadw fy ymatebion yn anhysbys

Rwy'n fodlon i'r ymatebion gael eu priodoli i'm hysgol

Ydych chi'n fodlon i ni gysylltu â chi i drafod pethau ymhellach a chynnal astudiaethau achos o bosibl?

Ydw

Nac ydw

Nodwch eich manylion cyswllt os gwelwch yn dda.

Enw

Eich e-bost

Eich rhif ffôn

Yr amser gorau i'ch ffonio chi

A fyddwch gystal â ffacsio, e-bostio neu ffonio gyda'ch atebion erbyn **Dydd Gwener 30 Ebrill 2010** i: Youping Han, CILT The National Centre For Languages, 3rd Floor, 111 Westminster Bridge Road, London, SE1 7HR. Ffôn: 0845 612 5885. Ffacs 0845 612 5995. E-bost Youping.Han@cilt.org.uk. Neu, ewch i www.ciltcymru.org.uk i gwblhau'r holidaur ar lein.